

Resumé

Notatet er inddelt i to afsnit.

I afsnit 1 omtales bestemmelsen i grundlovens § 19, der regulerer spørgsmålet om indgåelse og opfyldelse af traktater. Dernæst omtales bestemmelsen i grundlovens § 20, som indeholder hjemmel til på visse betingelser at overlade beføjelser til mellemfolkelige organer. Gennemgangen af bestemmelserne i grundlovens §§ 19 og 20 bygger på Justitsministeriets redegørelse fra 1972 om visse statsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber og på nyere statsretlig litteratur.

I afsnit 2 foretages en gennemgang af traktaten om Den Europæiske Union med henblik på at undersøge visse statsretlige spørgsmål, som Danmarks tiltrædelse af traktaten kan give anledning til. Notatet gennemgår først de bestemmelser i traktaten, som tager sigte på at ændre EØF-traktaten (søjle 1).

Om ændringerne i art. 1-3 og indsættelsen af afsnit om nye samarbejdsområder anføres det i pkt. 2.3.1., at ændringerne vil kunne tænkes at bevirke en vis udvidelse af EF's beføjelser. Når dette sammenholdes med, at det ikke er ganske utvivlsomt, i hvilket omfang den gældende EØF-traktat giver hjemmel til at udfærdige retsakter på flere af de nye områder i art. 3 og 3 A, er det Justitsministeriets sammenfattende vurdering, at man i den foreliggende situation bør anvende proceduren i grundlovens § 20.

I pkt. 2.3.2. foretages der i relation til disse ændringer en vurdering af, om overladelsen af beføjelser til EF fortsat kan anses at ske »i nærmere bestemt omfang«. Det fremgår af afsnittet, at overladelsen af de beføjelser, som kan udøves i medfør af art. 235, efter Justitsministeriets opfattelse også i forhold til den nye formulering af art. 2 og 3 må anses for at finde sted »i nærmere bestemt omfang« og derfor vil kunne ske efter proceduren i grundlovens § 20.

I pkt. 2.3.4. gennemgås traktatens bestem-

melser om unionsborgerskab. Det anføres i dette afsnit, at det efter Justitsministeriets opfattelse er nærliggende at antage, at de EF-retsfor skrifter, som kan udstedes om unionsborgeres valgret og valgbarhed ved lokalvalg og valg til Europa-Parlamentet, vil kunne være forordninger eller direktiver, der vil kunne blive anset for umiddelbart anvendelige i overensstemmelse med EF-rettens almindelige regler herom. Justitsministeriet konkluderer derfor, at en dansk tilslutning til traktatens bestemmelser om valgret og valgbarhed formentlig vil forudsætte anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.

Ifølge traktatens art. 100 C udpeger Rådet de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser. Bestemmelsen gennemgås i afsnit 2.3.5., hvor det antages, at de bestemmelser, som vil kunne fastsættes i medfør af art. 100 C, efter omstændighederne vil kunne være umiddelbart anvendelige, således at de direkte over for de danske myndigheder kan påberåbes af en udlænding, som ønsker at indrejse i Danmark. Der vil derfor efter Justitsministeriets opfattelse være tale om en § 20-situation.

I pkt. 2.3.6. gennemgås traktatens bestemmelser om det økonomiske og monetære samarbejde.

I pkt. 2.3.6.4.2. behandles art. 105 A om overladelse af beføjelser på seddel- og møntområdet. Justitsministeriet finder efter en gennemgang af bestemmelsen, at tilslutning til traktatens art. 105 A ikke forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.

Justitsministeriet finder, at det umiddelbart må forekomme tvivlsomt, om EF allerede i dag ville kunne udøve beføjelser af en karakter som bestemt i art. 109, stk. 3. Ifølge art. 109, stk. 3, kan Fællesskabet fra overgangen til tredje fase indgå aftaler om monetære spørgs-